

Kırşehir Şehir Algısı Ölçeğinin Geliştirilmesi

Çağrı Öztürk Demirbaş
Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Kırşehir
cozturk@ahievran.edu.tr
ORCID ID: 0000 0001 8719 4167

Mustafa Türkyılmaz
Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Kırşehir
mturkyilmaz@ahievran.edu.tr
ORCID ID: 0000 0002 5509 2702

Mustafa Armut
Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Kırşehir
mustafaarmut@ahievran.edu.tr
ORCID ID: 0000 0001 9574 0615

Geliş Tarihi: 04.10.2017 Revize Tarihi: 22.11.2017 Kabul Tarihi: 02.12.2017

ÖZ

Ahi Evran Üniversitesinde öğrenim gören yirmi bin civarındaki öğrenci, Kırşehir ilinde önemli bir yerleşimci sayısını oluşturmaktadır. Üstelik bu öğrencilerden büyük bölümü başka illerden şehre gelmiştir. Durum böyle olunca öğrencilerin şehre yönelik gözlem ve algıları daha da önemli hâle gelmektedir. Dolayısıyla bu öğrencilerin Kırşehir'e ilişkin algılarının geçerli ve güvenilir bir ölçekle belirlenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda yürütülen bu araştırma ile üniversite öğrencilerinin Kırşehir iline yönelik şehir algılarının belirlenmesi için bir ölçeğin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Belirlenen amaç çerçevesinde öncelikle madde havuzu oluşturulmuş, bu maddeler uzman görüşüne sunulmuş ve uzman görüşleri dikkate alınarak 61 maddelik taslak ölçek, pilot uygulamaya hazırlanmıştır. Pilot uygulama, 2017-2018 güz yarısında 572 Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. Ölçek, öncelikle açımlayıcı faktör analizine tabi tutulmuştur. Elde edilen değerler dikkate alındığında 17 madde ölçekten çıkarılmıştır. AFA sonucuna göre 3 boyuttan oluşan ölçek, modelin doğrulanabilmesi için doğrulayıcı faktör analizi ile test edilmiştir. DFA sonucunda uyum değerleri, modelin kabul edilebilir bir yapıya sahip olduğunugöstermiştir. Bununla birlikte ölçeğe ilişkin güvenilirlik değerleri test edilmiştir. KŞAÖ'nün bütününe ilişkin alfa değerinin .920; tutum boyutunda bu değer .718; sosyo-kültürel boyutta .915; ekonomi boyutunda ise .809 olduğu görülmüştür. Bu değerler, ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir. Sonuç itibarıyla Ahi Evran Üniversitesi öğrencilerinin Kırşehir'e ilişkin algılarını geçerli ve güvenilir bir biçimde ölçebilecek Kırşehir Şehir Algısı Ölçeği geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kırşehir, Ahi Evran Üniversitesi, şehir algısı, ölçek.

The Development of City Perception Scale about Kirsehir

ABSTRACT

About twenty thousand students, studying at Ahi Evran Universty, represent significant number of residents in Kirsehir. Moreover, most of those students come from other provinces to that city. Therefore, observation and perception of students about the city become more and more important. That's why, it is necessary to determine the perception of students about Kirsehir by a reliable and valid scale. In this regard, it's aimed to develop a scale to determine city perception of university students about Kirsehir. In regards to that purpose, at first, an item pool was generated, those items were asked to experts. Then a draft scale, containing 61 items, is created for the pilot scheme by considering the opinions of the experts. The pilot scheme is applied to 572 students, studying at AEU in fall semester of 2017-2018 academic year. First of all, the scale is involved in exploratory factor analysis. When the values are considered, 17 items have been eliminated from the scale. According to the scores of exploratory factor analysis, the scale consisting of 3 dimensions is tested by factor analysis in order to confirm the model. As a result of confirmative factor analysis, adaptive values show that the model has an acceptable structure. Besides, reliability values related to scale is tested. It is seen that alpha value regarding KCPS is .920; it is .718 in terms of attitudes; .915 in terms of socio-cultural aspect and .809 in terms of economy. Those values show that the scale is reliable. As a result, KCPS is developed to survey the perception of AEU students in a valid and reliable way.

Keywords: Kirsehir, Ahi Evran Universty, city perception, scale.

Giriş

İnsanlık tarımla uğraşmaya ve tarımsal üretime başladığı günden bu yana toprağa bağlı hâle gelmiş ve yerleşik bir yaşam kurmuştur. Yerleşik yaşama geçen insan toplulukları her geçen gün teşkilat ve birlikler yoluyla daha da örgütlü hâle gelmiştir. Tarımla örgütlü, yerleşik yaşam teşekkül eden insanoğlu, sanayi devrimi ile birlikte daha küçük ölçekli yerleşim birimlerinde yaşamak yerine büyük ölçekli şehirlerde yaşamaya başlamıştır.

Şehirler, insanlığın oluşturduğu daha örgütlü yaşam alanlarıdır. Her bir şehrin kurucularından kaynaklı bir ruhu vardır. Şehir, tarihsel olarak taşıdığı bu izleri, modern yerleşim birimlerine inat hafızasında bir yerlerde barındırmayı sürdürür. Geçmişten beri şehirlerin getirdiği bu kimlik, kimi zaman yeni yerleşimcilerince silinmeye, yok edilmeye çalışılsa da sokaklarında hep geçmişten getirdiği izleri taşıyacaktır.

Teknolojinin hızla geliştiği, mesafelerin kısaldığı, birçok alanda insan gücünün yerini makinelerin aldığı günümüzde köy, kasaba, şehir gibi yerleşim birimlerinin yapıları da hızla değişmektedir. Türkiye ölçeğinde bakıldığında 1950'lerden sonra tarımda makineleşme hız kazanarak kırsaldan şehre göç başlamıştır. Köyler hızla boşalırken büyük şehirlerde nüfusun giderek arttığı ve beraberinde sorunlar getirdiği söylenebilir. Kuşkusuz şehirlerde yaşayan insanların mutlu bir hayat sürdürmeleri için yaşadıkları şehre dair olumlu tutuma sahip olmaları elzemdir. Bu bağlamda insanların daimi ya da geçici olarak yaşadıkları şehre dair ne tür algılarının olduğunun tespiti önemli görülmektedir. Bu önem, biraz da şehirlerin hafızasını oluşturmaktan, tutmaktan geçmektedir. Bir şehrin gelecekteki şehrsel varlığını bu tutumlarla birlikte oluşan algılar belirlemektedir.

Şehir kelimesi TDK Türkçe Sözlük (2005: 2211)'te "Nüfusunun çoğu ticaret, sanayi, hizmet veya yönetimle ilgili işlerle uğraşan, genellikle tarımsal etkinliklerin olmadığı yerleşim alanı, kent." şeklinde tanımlanmaktadır. Şehir kavramı farklı yönleriyle farklı disiplinler tarafından araştırma konusu edildiği için (şehir sosyolojisi, şehir planlaması, şehir coğrafyası, iktisat gibi) tanımlamalarda da farklılıklar göze çarpmaktadır. Bu çalışma alanları şehrin hangi yönden ele alınacağına işaret ettiğinden yapılan tanımlar da o yönde olmaktadır (Darkot, 1967; Avcı, 2004). Literatür tarandığında farklı çalışma alanlarındaki tanımlarda şehrin nüfusuna, yönetimine ve hizmet sektörünün dağılımına odaklanıldığı görülmektedir. Bu doğrultuda tanımların ortak noktaları ele alındığında şehir kavramı şöyle tanımlanır: Kırsal ile dirsek temasında bulunan, uzmanlaşmanın arttığı, sosyal imkânların çeşitlilik gösterdiği, tarım dışı faaliyetlerin ağırlıklı olarak yapıldığı yerleşim birimidir (Göney, 1977; Ertürk, 1997; Doğanay, 1997; Tümertekin ve Özgüç, 1998, Keleş, 2005; Akkoyunlu, 2007; Şahin, 2013; Hayta, 2016).

Coğrafyacılara ise tanımlarında şehrin fonksiyonlarına, nüfusun yoğunluğu veya çokluğuna odaklanırlar (Avcı, 2004). Coğrafi açıdan nüfus sayısına odaklı bir sınıflama beraberinde idari bir yapılanmayı da ifade etmektedir. Darkot'a (1967) göre nüfus sayısı ve idari merkez olma kriterleri bir kenara bırakılırsa şehir veya kent olma ekonomik fonksiyondan geçer. Yerleşme alanında yaşayanların yarıdan fazlası ekonomik faaliyet olarak tarım ile uğraşıyorlarsa kırsal yerleşmeden, yarıdan fazlası tarım dışı endüstri, ticaret, serbest meslek ve hizmetler gibi faaliyetlerle ilgileniyorsa kentsel veya şehrsel yerleşmeden bahsedilebilir (Darkot, 1967: 4).

Frey ve Zimmer'e (2001: 26) göre bir yerin şehir olabilmesi için ekolojik, ekonomik ve sosyal nitelikler olmak üzere üç temel unsurda özellikler taşıması gerekir. Nüfus büyüklüğü ve yoğunluğu ekolojikunsuru oluştururken, yerleşimin iktisatını ortaya çıkaran faaliyet türleri ve fonksiyonları ekonomik unsuru, kültürel aktiviteler, değerler, tarihi ve kültürel miras ise sosyal nitelikleri oluşturur. Bir yerleşme yerini başka bir yerleşme yerine tercih etme durumu ise şahirlere ilişkin oluşturduğumuz algılardan etkilenir. Doğal güzellikleri ve konum gibi fiziki özelliklerinin yanında, şehrin nüfusu, ekonomik faaliyetleri ve kültürel yapısı o şehri diğer şehirlere göre öncelikli hale getiren algılarımızı doğrudan etkiler.

Geçikli (2012) imaj kavramının ilk defa Sidney Levy tarafından 1955 yılında tanımlandığını aktarmaktadır. Günümüzde imaj, kişiler, kurumlar, ürünler, hizmetler ve şehirler bağlamında üzerinde durulan mühim konulardan biri durumuna gelmiştir. İmaj durağan değil değişken yapıdadır. Bu demektir ki imaj, zamana, hedef kitlelere, tecrübeler, şahsi özelliklere göre değişebilir (Geçikli, 2012: 26). Aynı şekilde Aliğağoğlu (2007) da imajın izafi olduğuna, bunun sebebinin de gerek öğrenmenin gerekse şehirlerin doğasından kaynaklandığına işaret etmektedir. Çevremizi algılayışımız ve beraberinde bu algı ile nasıl hareket ettiğimiz davranışsal coğrafyanın konusudur (Tümertekin ve Özgüç, 1998). Birey kadar algı vardır ve her birey algısı kapsamında çevresine yönelik davranış geliştirir.

Şehirlere ait algılar; bireylerin şehir ile oluşturduğu mevcut ilişkilerinin yanında şehre ilk geldikleri andan itibaren başlayan ve karmaşık ilişkiler sonucunda günümüze kadar taşıdıkları deneyimlerin bir ürünü, zihinlerindeki görüntüsüdür (Sağdıç, 2014). Başka bir ifade ile bir insanın şehre ilişkin izlenim, kanaat ve düşüncelerinin harmanlanmasıyla oluşan inançlar bütünü şehir algılarımızdır (Geçikli, 2012: 5). Yaşanılacak, gezilecek, yatırım yapılacak, çalışılacak, alışveriş yapılacak ve okunacak yerlere karar verilmesinde şehirlerin imajlarının önemi büyüktür (Özdemir ve Karaca, 2009). Üniversite öğrencilerinin şehre ilişkin imajları bir şehrin büyük oranda ekonomisi ile sosyal-kültürel yapıyı etkilemeleri açısından dikkate değerdir.

Şehir imajını etkileyen birçok etmen mevcuttur. Bunları şehrin mimarisi, fiziki özellikleri, bina ve çevre tasarımı, kültürü, halkının davranışları ve iletişim tarzları, tarihi eserleri, tarihi eserlerin korunması, şehrin temizliği, bakımlı olması vb. şeklinde sıralamak mümkündür. Bu sayılanların aynı zamanda şehrin kimliğini de oluşturduğu ifade edilebilir (Geçikli, 2012: 14). Şehirlere ilişkin bir imajın oluşması için illa o şehir ile doğrudan deneyimin var olması gerekmez. Yakınlarımızdan, arkadaşlarımızdan işittiklerimiz, belgesel programları, süreli yayınlar (dergi, gazete vb.), televizyon programları, şehrin tanıtım broşürleri ve daha etkileşime geçtiğimiz birçok etmen şehre ilişkin imajımızı etkiler.

Şehir algısı konusunda yapılmış çalışmalardan bahsederken Ülkeryıldız, Durmuş Arsan ve Akış (2009), bu çalışmaların daha çok nüfus bakımından büyük şehir merkezlerinde yapıldığını ifade etmektedirler. Bu araştırmacılara göre çalışmaya, sahayı bildik kişiler katılımcı olarak alınmalıdır. Katılımcıların zihinlerinde bu imaj öğelerinin hangi önceliklerle şekillendiği, hangi oranlarda var oldukları ve zamanla nasıl değiştikleri konusundaki sorulara araştırmacılar tarafından cevap aranmalıdır.

Ülkeryıldız vd. (2009)'nin çalışmalarında Urla'nın tarihi şehir yapısına yabancı bir grup öğrencinin Lynch'in belirlediği temel ilkelerden yola çıkarak şehir merkezinde belirlenmiş bir alan çizmeleri istenmiştir, zihin haritalama tekniği ile katılımcıların algıları ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışma sonunda tarihsel bir dokusu olan Urla'ya ilişkin öğrencilerin ağırlıklı olarak ardışık tarzda zihin haritalama yaptıkları ve en çok referans noktaları ve yolları öncelikli olarak vurguladıkları ortaya konulmuştur.

Geçikli (2012) ise Amasya şehrine yönelik algıları belirlemeyi amaçladığı çalışmasını iki bölümden oluşturmuştur. İlk bölümde şehir imajı üzerine alansal tarama yapılmış ve çalışmanın kuramsal boyutları ortaya konulmuştur. İkinci bölümünde ise üniversite öğrencilerine uygulanan alan çalışması ile Amasya şehrinin imajı çıkarılmıştır. Öte yandan Demirel (2014), Burdur şehir imajı üzerine yaptığı çalışmada, üniversite öğrencilerinin hem Burdur şehri hem de Burdur halkına yönelik orta düzeyde olumlu bir algıya sahip olduklarını tespit etmiştir.

Uzun ve Aliğağoğlu (2017) ise lisans düzeyindeki öğrenciler perspektifinden Balıkesir şehir imajını araştırmışlardır. Bu çalışma sonucunda Balıkesir'in coğrafi konum ve şehirlerarası ulaşımında yüksek düzeyde olumlu imaja sahip iken; sosyal, sportif, kültürel, eğlence ve sanat faaliyetleri bağlamında imajının düşük olduğu ortaya konulmuştur. Ayrıca öğrencilere göre Balıkesir'in modernlik ve gelişmişlik ile ilgili imajları da düşüktür. Bu iki ifade ile paralel olacak şekilde şehir halkının girişimci ve yenilikçi imajları da diğer ifadelerle göre düşük çıkmıştır.

Kızıl ve Atalan (2015) Yalova şehir imajı üzerine üniversite öğrencileri ile çalışmışlar ve Yalova'nın avantajları, soyut imaj unsurları ve şehrin sakinleri üzerine veri toplamışlardır. Çalışmanın sonunda üniversite öğrencilerinin Yalova'nın ulaşım, doğa ve iklim özelliklerini olumlu algıladıkları; şehrin barışçıl, güvenli, temiz fakat pahalı olduğunu ifade ettikleri ortaya konulmuştur.

Ünal, İter ve Yılar (2013) şehir algısında kırsal kesimde ikamet etme değişkeninin etkisini kontrol ettikleri nitel araştırmalarında üniversiteye yeni başlayan ve kırsal kesimden gelen öğrencilerle çalışmışlardır. Analiz sonunda öğrencilerin şehir, şehirleşme, şehirlerde yaşam algılarının çok benzer olmadığı ve şehir kavramına ilişkin gelişmişlik, çeşitlilik, sıkıntı ve iletişim zorluğu ana temalarını işaret ettikleri görülmüştür.

Üniversite öğrencilerinin İstanbul imajlarını ortaya koyduğu çalışmasında Sağdıç (2014); öğrencilerin İstanbul'un en temel problemlerini trafik, kalabalık nüfus, çevre kirliliği ve çarpık şehirleşme olarak algıladıklarını tespit etmiştir. Öğrencilerin çok kültürlü yapıya vurgu yaptığı ve büyük ölçekli ulaşım projelerini yüksek düzeyde destekledikleri ifade edilmiştir. Karaca ve Özdemir (2009) ise benzer bir çalışmayı Afyon ili üzerinde yürütmüşler, şehrin marka olmaya en uygun ürünlerini ortaya koymuşlardır.

Şüphesiz güçlü bir şehir imajının oluşturulması hem şehrin kalkınması hem de pek çok açıdan gelişmesi için önemlidir. Üniversite öğrencilerinin okuduğu şehre yönelik imajları ise hem şehir yöneticilerine, şehrin planlanması noktasında ışık tutacak hem de bir üniversitenin misyon ve vizyonuna ulaşılabilirliğinde veri kaynağı olacaktır. Bu bağlamda ilgili literatürde şehir algılarını ölçmeye yönelik bir ölçek geliştirme çalışmasının bulunmadığı gözlenmiştir (Karaca ve Özdemir, 2009; Ülkeryıldız vd. 2009; Geçikli, 2012; Ünal, İter ve Yılar, 2013; Sağdıç, 2014; Kızıl ve Atalan, 2015; Uzun ve Aliağaoğlu, 2017). Ek olarak ortak kriterler açısından bir şehir algısının varlığını kontrol etmek amacıyla literatürdeki diğer çalışmalardaki gibi açık uçlu imaj soruları yerine Frey ve Zimmer'in (2001: 26) belirttiği temel unsurların da varlığını kontrol edebilmek adına Ahi Evran Üniversitesi öğrencilerinin Kırşehir'e ilişkin algılarının belirlenebilmesi için geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın gerçekleştirilme süreci yöntem kısmında ayrıntılıca anlatılmıştır.

Yöntem

Bu araştırma bir ölçek geliştirme çalışması olup nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli ile yürütülmüştür.

Çalışma Grubu ve Kırşehir Şehir Algısı Ölçeğinin Geliştirilme Süreci

Kırşehir Şehir Algısı Ölçeğinin (KŞAÖ) geliştirilmesi sürecinde madde havuzunun oldukça geniş tutulması gerekliliği dikkate alınarak alanyazın taranmış ve öğrencilerin görüşleri alınmıştır. Madde havuzunun oluşturulması için evren içerisinden bir gruptan şehre ilişkin duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri istenir (Oskamp ve Schultz, 2005).

Bu bağlamda 189 eğitim fakültesi öğrencisinden Kırşehir'e ilişkin duygu ve düşüncelerini içeren bir yazı yazmaları istenmiştir. Madde havuzu oluşturulması sürecine katılan öğrenciler, Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü öğrencilerinden oluşmuştur. 189 kişiyle gerçekleştirilen yazma uygulaması sonrası 51 madde, alanyazın taramasında ise 10 madde belirlenmiştir (Geçikli, 2012). Maddeler, 1 coğrafya eğitimi, 2 Türkçe eğitimi uzmanının görüşüne sunulmuştur. Uzmanların görüşleri doğrultusunda taslak ölçek, 61 madde olarak pilot uygulamaya hazır hâle getirilmiştir.

Pilot uygulama, 572 eğitim fakültesi öğrencisi ile yürütülmüştür. Bu öğrencilerin 136'sı birinci sınıf, 195'i ikinci sınıf, 143'ü üçüncü sınıf öğrencisidir.

Ölçekle elde edilen veriler, SPSS 23 ile işlenmiştir. Veriler üzerinde yapılan açımlayıcı faktör analizi çerçevesinde KMO ve Barlett testi değerleri ile faktör yükleri incelenip faktör yükü .30'un

altındaki maddeler atılıp doğrulayıcı faktör analizinde ele alınmak üzere 44 maddelik bir ölçek yapısı belirlenmiştir. Açıklayıcı faktör analizi ile ortaya konan yapının doğrulanması sürecinde 350 eğitim fakültesi öğrencisine 44 maddelik Kırşehir Şehir Algısı Ölçeği uygulanmıştır. DFA için ölçeği cevaplandırılan öğrencilerin 90'ı birinci sınıf, 120'si ikinci sınıf, 84'ü üçüncü sınıf ve 56'sı dördüncü sınıf öğrencisidir.

Dolayısıyla Büyüköztürk vd. (2009: 106)'nin aktardığı ölçek geliştirme süreçleri işletilmiş olup üniversite öğrencilerinin Kırşehir'e ilişkin şehir algılarını ortaya koyabilecek bir ölçek geliştirilmiştir.

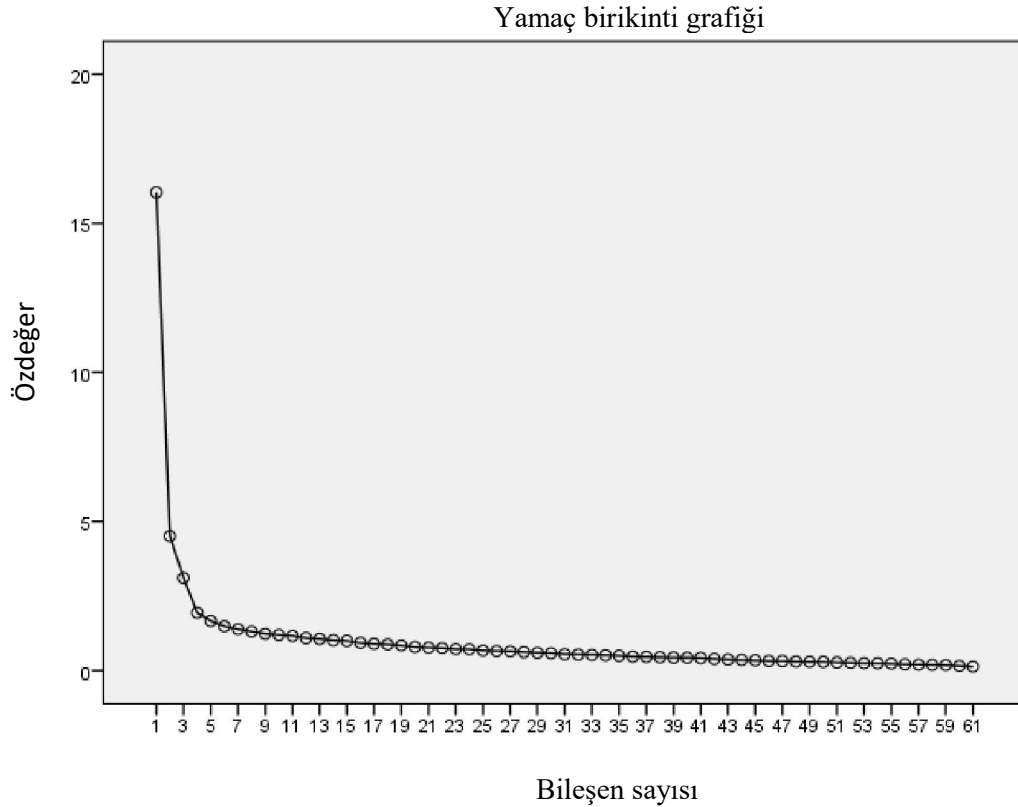
Bulgular

Bu bölümde Kırşehir Şehir Algısı Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Kırşehir Şehir Algısı Ölçeği Geçerlik Analizine Dönük Bulgular

61 maddelik taslak ölçek kullanılarak 572 kişiden toplanan veriler üzerinde açıklayıcı faktör analizi yapıp yapılmayacağını belirlemek üzere ilk olarak KMO ve Barlett testi analizleri yapılmıştır. KMO ve Barlett testi sonuçlarına göre KMO değerinin .919, ki kare değerinin ise 11018,749 (df=1830, p=.000) olduğu tespit edilmiştir. KMO değerinin .90 üzerinde olması, veri setinin açıklayıcı faktör analizi yapmak için mükemmel düzeyde uygun olduğu şeklinde yorumlanmaktadır (Kalaycı, 2008: 322).

Anlamli faktörler elde edebilmek için 350 ve üzeri gözlem sayısında faktör ağırlığının .30 ve üzerinde olması gerekir. .50 ve üzerindeki ağırlıklar ise oldukça iyi kabul edilir (Kalaycı, 2008: 330; Büyüköztürk, 2008: 124). Ayrıca bir maddenin faktör yükü ile diğer bir faktördeki yük değeri arasında en az .100 fark olması gerekir (Büyüköztürk, 2008: 125).

Şekil 1. Kırşehir Şehir Algısı Ölçeği Öz Değer Faktör Grafiği

Bryman ve Cramer (2005: 331) ve Büyüköztürk (2008: 125-126) çizgi grafiğinin, maddelerin öz değerlerinin birleştirilmesi sonucunda elde edildiğini, bu nedenle grafikte görülebilecek hızlı düşüşlerin (kırılma noktalarının) faktör sayısını vereceğini belirtmektedir. Grafiğin yorumlanmasında bilinmesi gereken önemli hususlardan biri iki nokta arasındaki aralığın bir faktöre işaret ettiği bilgisidir (Seçer, 2013: 128). Yukarıdaki grafikte dördüncü noktadan sonraki faktörlerin hem küçük hem de aralarındaki mesafenin çok benzer olduğu görülmektedir. Dolayısı ile ölçekteki faktör sayısının üç olacağını söylemek mümkündür. Ancak faktörlerin sınırlandırılmasında SPSS yolu ile sınırlama tercih edilmemiş, maddelerin faktör yükleri göz önünde bulundurulmuştur.

Ölçeğe madde seçiminde yapılması gerekenlerle yamaç birikinti grafiği dikkate alınarak döndürme işlemi, varimax tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Burada maddelerin 1 değerine en yakın olanları bir araya getirilmektedir. Döndürme sonrasında ölçekten madde çıkarılmasının ardından tekrar faktör analizi yapılmıştır. Yapılan faktör analizinde özdeğeri 1'in üzerinde olan ve toplam varyansın %46,58'ini açıklayan 3 faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Birinci faktör (Tutum), toplam varyansın % 18,32'sini açıklamakta ve 15 maddeden oluşmaktadır. İkinci faktör (Sosyo-kültürel), toplam varyansın % 16,74'ünü açıklamakta ve 18 maddeden oluşmaktadır. Üçüncü faktör (Ekonomik) ise toplam varyansın % 11,52'sini açıklamakta ve 11 maddeden oluşmaktadır.

Tablo 1.

Ölçek Maddelerinin Döndürülmüş Bileşen Matrisi

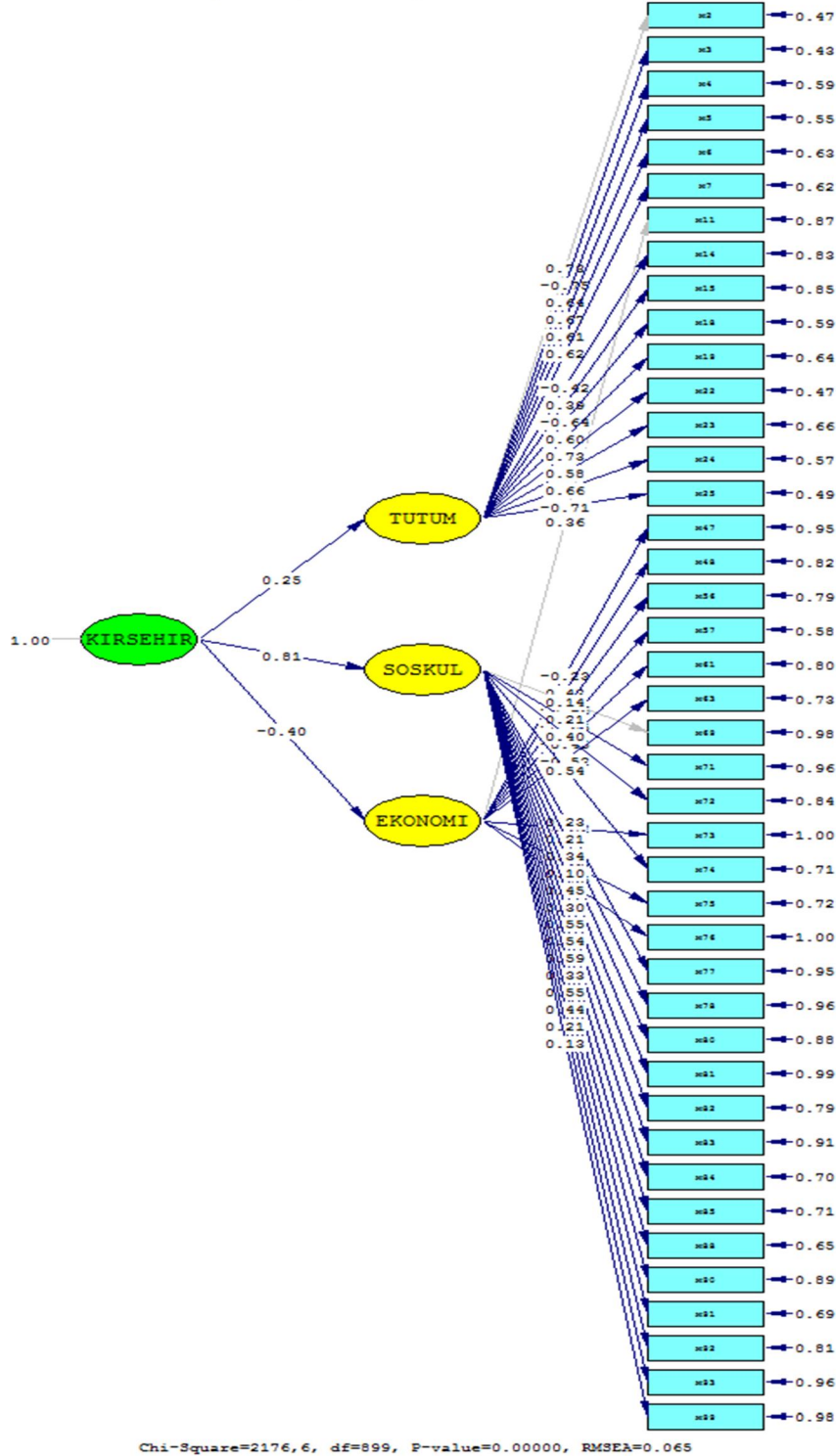
Döndürülmüş Bileşen Matrisi							
Maddeler	Bileşenler			Maddeler	Bileşenler		
	Boyut1	Boyut2	Boyut3		Boyut1	Boyut2	Boyut3
M1	,793	,211	,179	M16	,280	,670	,033
M2	,780	,225	,094	M17	,190	,658	,149
M3	-,752	-,176	-,004	M18	,300	,643	,110
M4	,743	,144	,065	M19	,219	,624	,145
M5	,737	,198	,084	M20	,229	,624	,039
M6	-,730	-,103	-,109	M21	,177	,619	-,031
M7	,715	,190	,272	M22	,182	,606	,283
M8	,703	,157	,196	M23	,296	,590	,118
M9	,700	,272	,120	M24	,114	,584	,104
M10	,695	,261	,048	M25	,210	,581	,232
M11	,688	,150	,304	M26	,267	,569	,178
M12	-,655	-,186	,036	M27	,153	,569	,327
M13	,588	,224	,357	M28	,107	,556	,097
M14	-,515	-,205	,074	M29	,246	,549	,160
M15	,487	,246	,310	M30	,142	,539	,425
				M31	,079	,533	,138
				M32	,178	,513	,267
				M33	,032	,477	,231
				M34	,072	,140	,731
				M35	,131	,242	,726
				M36	,208	,218	,669
				M37	,186	,301	,659
				M38	,046	,220	,584
				M39	,070	,218	,579
				M40	,059	,212	,563
				M41	,066	,249	,529
				M42	,209	,337	,505
				M43	-,030	,025	-,442
				M44	-,070	,214	-,416

Birinci boyuttaki maddelerin faktör yükleri .793- .487 arasında değerler alırken, ikinci boyuttaki maddelerin faktör yükleri .670-.477 arasında değerler almıştır. Üçüncü boyuttaki maddelerin faktör

yükleri ise .731-.416 arasında değerler almıştır. Açımlayıcı faktör analizi yanında doğrulayıcı faktör analizi de uygulanıp maddeler arası ilişki (model), doğrulanmıştır.

Kırşehir Şehir Algısı Ölçeği Doğrulayıcı Faktör Analizine Yönelik Bulgular

“Doğrulayıcı faktör analizi, açımlayıcı faktör analizinin bir uzantısıdır. Doğrulayıcı faktör analizi gizil değişkenler ve gözlenen ölçümler arasındaki ilişkilerin ölçüm modelleriyle ilgilenen bir yapısal eşitlik modelidir” (Yılmaz ve Çelik, 2009: 53; Raykov ve Marcoulides, 2006: 4). Her bir faktör, gözlenen değişkenlerle (maddeler) aralarındaki korelasyonel ilişkilerle açıklanır. Dolayısıyla her bir faktör, maddelerle olan potansiyel ilişkisiyle açıklanır.

Şekil 2. Kırşehir Şehir Algısı Ölçeği DFA Yol Analizi Standardize Edilmiş Diyagramı

Doğrulayıcı faktör analizinde, yapının uygunluğu için model uygunluk ölçütlerinden RMSEA (Root MeanSquareError of Approximation), SRMR (Standardized Root Mean Square Residual), GFI (Goodness of Fit Index), AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index), CFI (Comparative Fit Index), NFI (Normed Fit Index) değerleri dikkate alınmıştır. Örneklem büyüklüğüne göre değişiklik gösteren χ^2 değerinin 2176,6, serbestlik derecesinin (df) ise 899 olduğu belirlenmiştir. χ^2/df ise 2,42'dir. Bu değer için makul bir uyumu ifade ettiği söylenebilir (Bollen 1989'dan akt. Kline, 2005: 137). Elde edilen sonuçlara göre .05'in altında ise iyi bir uyum değerini ortaya koyan RMSEA değerinin (Browne ve Cudeck, 1993: 144) .065 ve .10 değerinin altında bir değer aldığı genel olarak olumlu kabul edilen (Kline, 2005: 141) SRMR değerinin, .072 olduğu belirlenmiştir. RMSEA ve SRMR değerlerinin sıfır değerini alması ya da sıfıra çok yakın olması modelin mükemmelliğini ortaya koyar (Brown, 2006: 84; Byrne, 2010: 80). Ayrıca modelin uygunluğu durumunda 1'e yakın olması gereken (Kline, 2005: 145) GFI değerinin .78; AGFI değerinin .76 olduğu belirlenmiştir. GFI ve AGFI değerleri modelin uyumu durumunda 0 ve 1 arası bir değer alabilir, 1 değerine daha yakın olmalıdır ve negatif olamazlar (Jöreskog ve Sörbom, 1993: 123; Raykov ve Marcoulides, 2006: 43). 0 ve 1 değerleri arasında 1'e daha yakın olması gereken NFI (Kline, 2005: 144; Raykov ve Marcoulides, 2006: 44) değerinin .80 olduğu; 0 ve 1 arasında yine 1'e yakın olması gereken (Raykov ve Marcoulides, 2006: 44; Brown, 2006: 85; Byrne, 2010: 78) CFI değerinin ise .87 olduğu belirlenmiştir. Elde edilen göstergelerle modelin kabul edilebilir bir model olduğu söylenebilir.

Ölçüt Geçerliğine İlişkin Bulgular

Kırşehir Şehir Algısı Ölçeği Madde Analizine İlişkin Bulgular

Ölçek maddeleri hazırlandıktan sonra madde analiz yöntemlerinden biri olan "iç tutarlılık ölçütüne dayalı" madde analizi yapılmıştır. Bu yöntemde her bir maddenin alt-üst gruplar (%27) için ayırıcı özellikte olup olmadığı incelenmiştir (Tezbaşaran, 1997: 31-36; Erkuş, 2003: 135-138). Her bir madde için bağımsız gruplarda iki yönlü t-testi yapılmış, t-istatistik değerleri hesaplanmıştır. Ölçekte yer alan maddelere ilişkin madde analizi sonuçları tablo 2' de verilmiştir.

Tablo 2.

Kırşehir Şehir Algısı Ölçeğine İlişkin Değerler

Madde No.		t değeri	Ort.	SD	Faktör Yüğü
BOYUT1	TUTUM				
M1	Üniversiteyi Kırşehir'de okuyor olmak, beni mutlu ediyor.	-7,020	2,64	1,104	.793
M2	Bu şehirde geçirdiğim süreç, benim Kırşehir'i sevmemi sağladı.	4,840	2,98	1,113	.780
M3	Kırşehir'i sevmiyorum.	4,729	2,86	1,287	-.752
M4	Mezun olduktan sonra Kırşehir'e tekrar gelmek isterim.	3,408	3,02	1,186	.743
M5	Kırşehir bana göre yaşanılacak bir yerdir.	6,450	3,00	1,125	.737
M6	Kırşehir'de okumayı tercih ettiğim için pişmanım.	5,316	2,95	1,232	-.730
M7	Başkalarına Kırşehir'de üniversite okumalarını tavsiye ederim.	6,602	2,53	1,176	.715
M8	Mezun olsam da Kırşehir'de yaşamak isterim.	6,327	2,50	1,108	.703
M9	Bu şehirde edindiğim	6,949	2,95	1,007	.700

	deneyimlerden hareketle Kırşehir'in iyi bir şehir olduğunu söyleyebilirim.				
M10	Kırşehir'de huzurlu bir hayat yaşıyorum.	4,618	3,04	1,025	.695
M11	Yeniden üniversite tercihi yapma şansım olsa yine Kırşehir'i tercih ederim.	5,309	2,28	1,130	.688
M12	Kırşehir'de yaşamak beni hayattan soğuttu.	3,779	2,98	1,259	.655
M13	İleride çocuklarımın Kırşehir'de okumalarını isterim.	8,297	2,27	1,078	.588
M14	Kırşehir'de yaşamak zordur.	2,132	2,79	1,151	-.515
M15	Ailemin de benimle birlikte Kırşehir'de yaşamasını isterdim.	6,983	2,35	1,227	.487
Toplam varyansa olan katkısı: (% 18,32)					
BOYUT2 SOSYO-KÜLTÜREL					
M16	Kırşehir halkı misafirperverdir.	7,034	3,04	1,113	.670
M17	Kırşehir halkı ile iletişimim iyidir.	7,993	3,07	1,106	.658
M18	Kırşehir, kültürel etkileşime açıktır.	8,577	2,87	1,062	.643
M19	Kırşehir halkı, başka kültürlerden insanlara saygılıdır.	9,429	2,76	1,064	.624
M20	Kırşehir halkı eğitime değer verir.	5,160	3,14	1,017	.624
M21	Kırşehir çeşitli kültürel değerlere sahiptir.	3,914	3,27	1,006	.619
M22	Kırşehir'de yaşayan insanlar farklı görüşlere karşı anlayışlıdır.	8,485	2,54	1,075	.606
M23	Kırşehir'de yaşayan insanları samimi buluyorum.	7,753	2,72	1,129	.590
M24	Kırşehir zengin bir tarih mirasına sahiptir.	3,201	2,98	1,139	.584
M25	Kırşehir halkının üniversite öğrencilerine bakışı olumludur.	8,132	2,59	1,152	.581
M26	Kırşehir'de bilime değer verilir.	4,901	2,67	1,049	.569
M27	Kırşehir halkı çevreye duyarlıdır.	8,483	2,44	1,049	.569
M28	Kırşehir, ülkemizin kültürüne önemli katkılarda bulunmuştur.	4,519	3,00	1,108	.556
M29	Kırşehir'e özgü yemekleri seviyorum.	6,033	2,79	1,124	.549
M30	Kırşehir'in kültür seviyesi yüksektir.	7,360	2,34	1,052	.539
M31	Kırşehir iyi korunmuş bir tarihi mirasa sahiptir.	3,025	2,91	,996	.533
M32	Kırşehir halkının eğitim düzeyi yüksektir.	4,974	2,62	1,027	.513
M33	Kırşehir'de cinsiyet ayrımcılığı yoktur.	3,894	2,51	1,135	.477
Toplam varyansa olan katkısı: (% 16,74)					
BOYUT3 EKONOMİK					
M34	Kırşehir'de toplu taşıma oldukça gelişmiştir.	5,856	1,73	,946	.731

M35	Kırşehir, tatil yapmak için iyi bir seçenektir.	7,070	1,65	,931	.726
M36	Yaz tatillerimi Kırşehir’de geçiririm.	6,818	1,65	1,014	.669
M37	Kırşehir, sosyal etkinlikler açısından yeterlidir.	6,480	1,94	,945	.659
M38	Kırşehir, bir turizm şehridir.	5,658	2,02	,986	.584
M39	Kırşehir’de alışveriş olanakları yeterlidir.	6,252	1,91	1,053	.579
M40	Kırşehir, bir sanayi şehridir.	5,656	2,13	,990	.563
M41	Kırşehir’de kırtasiye ürünleri öğrenci bütçesine uygundur.	2,873	2,19	1,095	.529
M42	Kırşehir’de insanların boş zamanların değerlendirilebilecekleri sosyo-kültürel etkinlikler mevcuttur.	5,717	1,86	,896	.505
M43	Kırşehir, gelişmeye ihtiyacı olan bir şehirdir.	2,826	4,55	,907	-.442
M44	Kırşehir’in daha büyük bir şehir olmasını isterdim.	1,735	4,03	1,114	-.416
Toplam varyansa olan katkısı: (% 11,52)					

Yapılan t-testi sonuçları ölçekte yer alan maddelerin tamamının anlamlı olduğunu ($p < ,001$) yani bütün maddelerin Kırşehir şehir algısı düzeyini kabul edilebilecek düzeyde ayırt ettiğini göstermektedir. Ayrıca faktör yüklerinin de .793- .416 aralığında olduğu belirlenmiştir. Stevens (1992)’a göre faktör yükleri .400 değerinin altında olmamalıdır. Dolayısıyla faktör yüklerinin de istenilen düzeyde gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 3.

Kırşehir Şehir Algısı Ölçeği Madde Analizi Sonuçları

Madde	r_{m-t}	Madde	r_{m-t}	Madde	r_{m-t}	Madde	r_{m-t}
1	292**	12	395**	23	332**	34	319**
2	-294**	13	310**	24	398**	35	381**
3	225**	14	379**	25	173**	36	424**
4	353**	15	-320**	26	413**	37	418**
5	357**	16	394**	27	333**	38	306**
6	369**	17	-109*	28	253**	39	476**
7	150**	18	297**	29	358**	40	429**
8	-107*	19	299**	30	335**	41	195**
9	347**	20	278**	31	381**	42	273**
10	-239**	21	289**	32	234**	43	309**
11	289**	22	160**	33	417**	44	229**

N=369 **= $p < ,001$; *= $p < ,005$

r_{m-t} : Madde-Toplam Korelasyonu

Madde toplam korelasyon katsayısı 0 ile -1 ve +1 arasında bir değer alır. Cramer & Howitt (2004: 39) ve Greasley (2008: 80)’ye göre .30 ve altındaki ilişki değeri (r), zayıf ilişkiyi; .30-.80 arası ilişki değeri orta düzeyli bir ilişkiyi; .80 ve üzeri ise kuvvetli bir ilişkiyi ortaya koymaktadır. Bu bağlamda toplamla her bir madde arasında düşük ve orta düzeyli bir ilişki olduğu görülmektedir.

Kırşehir Şehir Algısı Ölçeğinin Güvenirliğine İlişkin Bulgular

Kırşehir Şehir Algısı Ölçeğinin güvenilirlik değerini belirlemek için güvenilirlik testi yapılmıştır ve ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik değerinin .920 olduğu belirlenmiştir. “.80 \leq α < 1,00 ise ölçek, yüksek derecede güvenilir bir ölçektir” (Kalaycı, 2008: 405). Buradan hareketle ortaya konan 44 maddeli Kırşehir Şehir Algısı Ölçeğinin yüksek derecede güvenilir olduğu söylenebilir. Faktörlerin

ayrı ayrı güvenilirlik değerleri ise; şehre ilişkin *tutum* boyutunda .718; *sosyo-kültürel* boyutunda .915; *ekonomi* faktöründe ise .809 olarak belirlenmiştir. Sadece erkeklere ilişkin güvenilirlik değeri .931; sadece kızlara ilişkin güvenilirlik değeri .915 olarak gerçekleşmiştir. Sadece birinci sınıfların verdiği cevaplara ilişkin güvenilirlik değeri .908; sadece ikinci sınıflara ilişkin güvenilirlik değeri .930; sadece üçüncü sınıflara ilişkin değer .912 ve sadece dördüncü sınıflara ilişkin alfa değeri .918 bulunmuştur. Bu değerler, ölçeğin boyutlarının da yüksek derecede güvenilir ve yansız ölçüm yapabildiğini ifade etmektedir (Kayış, 2009: 405; Field, 2005: 668).

Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin Kırşehir'e ilişkin şehir algılarının belirlenmesini sağlayacak bir ölçek geliştirmektir.

Araştırmada ulaşılan sonuçlar şöyle özetlenebilir:

1. Ölçek, beş dereceli likert tipi bir ölçek olup 3 faktör altında toplanabilen 44 maddeden oluşmaktadır. Öğrencilerin Kırşehir şehir algı düzeyini belirlemek üzere ölçekte yer alan maddelerin karşısında; *hiç katılmıyorum (1)*, *katılmıyorum (2)*, *kararsızım (3)*, *katılıyorum (4)*, *tamamen katılıyorum (5)* seçenekleri bulunmaktadır.

2. Ölçeğin geçerlik çalışması; (1) açımlayıcı faktör analizi, (2) doğrulayıcı faktör analizi, (3) madde-toplam korelasyonu ve (4) madde ayırt edicilik güçleri hesaplanarak incelenmiştir.

Açımlayıcı faktör analizi sonrasında; maddelerin faktör yüklerinin ,793- ,416 aralığında olduğu, üç boyutlu yapının toplam varyansın % 46,5'ini açıkladığı bulunmuştur. Maddelerin faktör yükünün 0,30'dan; açıklanan varyans miktarının ise %40'dan yüksek olmasıyla ölçeğin yapı geçerliğine sahip bir ölçek olduğu söylenebilir (Büyüköztürk, 2008; Eroğlu, 2009; Balcı, 2009; Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2010).

Diğer taraftan, yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonrasında model uygunluk göstergelerinin; χ^2/df (2,42), SRMR (.072), NNFI (.80) ve GFI (.78), RMSEA (.065), CFI (.87) ve AGFI (.76) değerlerini alarak zayıf düzeyde bir model uyumu gösterdiği belirlenmiştir (Yılmaz ve Çelik, 2009; Kline, 2005; Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2010). Bu durumun, madde-toplam puan korelasyonlarının genel olarak düşük ve orta düzeyde olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca çalışma grubunun sadece eğitim fakültesi öğrencilerinden oluşması da düşük düzeyde korelasyonların elde edilmesinde etkili olmuş olabilir. Yapılacak yeni çalışmalar ile farklı çalışma gruplarından elde edilecek veriler kullanılarak analizlerin tekrarlanması ve faktör yapısının test edilmesi önerilmektedir.

3. KŞAÖ'nün güvenilirlik analizleri sonunda; faktörlere göre iç tutarlılık katsayıları olarak Cronbach Alfa değerlerinin; tutum faktörü için .718; sosyokültürel faktörü için .796; ekonomi faktörü için .809; olduğu ortaya konmuştur. Kararlılık katsayıları olarak hesaplanan Pearson's r değerlerinin $p < 0,01$ düzeyinde anlamlı olduğu belirlenmiştir. Yansızlık katsayıları olarak alt gruplar üzerinde hesaplanan Cronbach Alfa güvenilirlik katsayılarının .931 ile .908 arasında değerler aldığı tespit edilmiştir. Bu değerler; KŞAÖ'nün hem maddeleri ve faktörleri, hem de geneli için güvenilir tutarlı, kararlı ve objektif ölçümler yapabildiğini göstermektedir (Tekin, 1996; Balcı, 2009; Büyüköztürk, 2008).

Kırşehir Şehir Algısı Ölçeğinden en çok 220, en az 44 puan elde edilebilmektedir. 44-103 puan aralığı düşük, 104-162 puan aralığı orta, 163 ve üzeri puan aralığı yüksek şehir algısını işaret eder. Tutum boyutunda ise en düşük 15 puan, en yüksek 75 puan alınabilecektir. Bu boyutta 15-35 puan aralığı düşük; 36-55 puan aralığı orta; 56 ve üzeri puan aralığı yüksek düzeyde tutuma işaret etmektedir. Sosyo-kültürel boyutta ise en düşük 18 puan, en yüksek 90 puan alınabilecektir. Bu boyutta 18-42 puan aralığı düşük; 43-67 puan aralığı orta; 68 ve üzeri puan aralığı yüksek düzeyde sosyo-kültürel şehir algısına denk düşmektedir. Ekonomi boyutunda ise en düşük 11 puan, en yüksek

55 puan alınabilecektir. Bu boyutta 11-26 puan aralığı düşük; 27-42 puan aralığı orta; 43 ve üzeri puan aralığı yüksek düzeyde sosyo-kültürel şehir algısına denk düşmektedir. Elde edilen bu sonuçlar ve puan aralıklarıyla “Kırşehir Şehir Algısı Ölçeği”nin, Ahi Evran Üniversitesi öğrencilerinin Kırşehir'e ilişkin algılarının belirlenmesinde kullanılabilir güvenirliği yüksek ve kabul edilebilir düzeyde geçerli olan bir ölçek olduğu söylenebilir. Farklı fakülteler ve farklı yaş gruplarından katılımcıların yer aldığı araştırma gruplarının işe koşulmasıyla ölçeğin daha geniş kullanıma sunulması sağlanabilir. Araştırmacıların yeni çalışmalarla ölçeğin geliştirilmesine katkı getirmesi beklenmektedir.

Açıklamalar: Bu araştırma, Ahi Evran Üniversitesi BAP biriminin EGT. A4. 17. 002 numaralı projesi kapsamında desteklenmiştir.

Kaynaklar

- Akkoyunlu, K. (2007). *Sürdürülebilir kent, kent ve politika: antik kentten dünya kentine*. (Der. Ayşegül Mengi). s.11-26. İmge Yayınevi: Ankara.
- Aliağaoğlu, A. (2007). Davranışsal coğrafyaya bir örnek: Öğrenci merkezli Balıkesir şehir imajı. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(1), 17-44.
- Avcı, S. (2004). Şehirsel yerleşmelerin belirlenmesinde kullanılan kriterler ve Türkiye örneği. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Dergisi*. 3(9). 9-28.
- Balcı, A. (2009). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: PegemA.
- Brown, Timothy A. (2006). *Confirmatory factor analysis for applied research*. New York. Guilford Press.
- Browne, M.W. & Cudeck, R. (1993). Alternative ways of assessing model fit. In K. A. Bollen ve J. S. Long (Eds.), *Testing structural equation models* (pp. 136–162). Newbury Park, CA: Sage.
- Bryman, A. & Cramer, D. (2005). *Quantitative Data Analysis with SPSS 12 and 13: A Guide for Social Scientists*. London and New York: Routledge.
- Büyüköztürk, Ş. (2008). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı istatistik, araştırma deseni SPSS uygulamaları ve yorum*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş.; Çakmak, E. K.; Akgün, Ö. E.; Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Byrne, Barbara M. (2010). *Structural equation modeling with AMOS*. (2nd Edt.). New York: Routledge.
- Cramer, D. & Howitt, D. (2004). *The Sage dictionary of statistics*. London: Sage Publication.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. & Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve lisrel uygulamaları*. Ankara: PegemA.
- Darkot, B. (1967). Şehir ayırımında nüfus sayısı ve fonksiyon kriterleri. *İstanbul Üniversitesi Coğrafya Enstitüsü Dergisi*. 16. 3-8.
- Demirel, M. (2014). Burdur kent imajı: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencileri üzerine bir alan araştırması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 6 (10). 230-241.
- Doğanay, H. (1997) *Türkiye beşerî coğrafyası*. İstanbul: MEB Yay.
- Erkuş, A. (2003). *Psikometri üzerine yazılar*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.
- Eroğlu, A. (2009). Faktör analizi (s. 321-331). (Ed. Kalaycı, Ş). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Ertürk, H. (1997). *Kent ekonomisi*. Ekin Kitabevi: Bursa.
- Field, A. (2005). *Discovering statistics using SPSS*. (2nd Ed.). London: Sage Publications.
- Frey, W. H. & Zimmer, Z. (2001). Defining the city. *Handbook of urban studies*. (Ed. R. Paddison). London: Sage Publications Ltd.
- Geçikli, F. (2012). *Şehir imajı: Amasya şehri üzerine bir uygulama*. Ankara: Fenomen Yayıncılık.
- Göney, S. (1977). *Şehir Coğrafyası-I*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Greasley, P. (2008). *Quantitative data analysis using SPSS*. Glasgow: Open University Press.
- Hayta, Y. (2016). Kent kültürü ve değişen kent kavramı. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 2(5). 165-184.
- Jöreskog, Karl G. & Sörbom D. (1993). *Lisrel 8: Structural equation modeling with the SIMPLIS command language*. Scientific Software International: Lincolnwood.

- Kalaycı, Ş. (2008). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil Yayınevi.
- Kayış, A. (2009). Güvenirlilik analizi (s. 403-419). (Ed.Kalaycı, Ş). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Keleş, R. (2005). Kent ve kültür üzerine. *Mülkiye Dergisi*. 29(246). 9-18.
- Kızıllı, C. & Atalan, A. (2015). Image and reputation of Yalova city: A study on Yalova university students. *Emerging Markets Journal*. 5(2). 70-78.
- Kline, Rex B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling*. (2nd Ed.). New York. Guilford Press.
- Oskamp, S. & Schultz, P. W. (2005). *Attitudes and opinions*. (3rd Ed.). London: Lawrence Erlbaum Associates.
- Özdemir, Ş. & Karaca, Y. (2009). Kent Markası ve marka imajının ölçümü: Afyonkarahisar kenti imajı üzerine bir araştırma. *Afyon Kocatepe Üniversitesi, İ.İ.B.F. Dergisi*. 11(2). 113-134.
- Raykov, T. & Marcoulides, George A. (2006). *A first course in structural equation modeling*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Publishers.
- Sağdıç, M. (2014). Üniversite Öğrencilerinin İstanbul'a ilişkin algılarının şehir imajı açısından analizi. *Turkish Studies*. 9(2). 1267-1283.
- Seçer, İ. (2013). *SPSS ve LISREL ile pratik veri analizi ve raporlaştırma*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Stevens, J. P. (1992). *Applied multivariate statistics for social sciences*. (2nd Ed.). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Şahin, Y. (2013). *Kentleşme politikası*. Murathan Yayınevi: Trabzon.
- Tekin, H. (1996). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Tezbaşaran, A. A. (1997). *Likert tipi ölçek geliştirme kılavuzu*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.
- Tümertekin, E. & Özgüç, N. (1998). *Beşeri coğrafya (insan-kültür-mekân)*. İstanbul: Çantay Kitabevi.
- TDK. (2005). *Türkçe sözlük*. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Uzun, A. & Aliğaoğlu, A. (2017). Üniversite öğrencilerinin şehir imajlarına yönelik bir araştırma: Balıkesir Üniversitesi örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 9(1). 39-58.
- Ülkeryıldız, E., Durmuş Arsan, Z. & Akış, T. (2009). Öğrenci zihin haritalarında kente ilişkin deneyimle değişen çevre algısı. *BAÜ FBE Dergisi*, 11 (1). 72-82.
- Ünal, Ç.; İltar, İ. & Yılar, B. (2013). Kırsal kesimde ikamet eden lisans öğrencilerin şehir algıları: nitel bir analiz. *Doğu Coğrafya Dergisi*. 18(30). 29-46.
- Yılmaz, V. & Çelik, E. (2009). *Lisrel ile yapısal eşitlik modellemesi I*. Ankara: Pegem A.

Extended Abstract

Introduction

Perceptions about cities are products, images of experiences in their minds that begins when individuals come to city first and that they carry to nowadays as result of complex relations as well as individuals' current relations (Sağdıç, 2014). With another expression, one person's total believes that is formed with the mixture of his/her impression, persuasion and opinions about city is our city perception (Geçikli, 2012: 5). Importance of cities' images is great on deciding to places for living, travelling, funding, working, shopping and studying (Özdemir and Karaca, 2009). University students' images about city is remarkable in terms of effecting economy and social-cultural structure of a city. In this regard it was aimed to develop a valid and reliable scale for determining Ahi Evran University students' perceptions about Kirsehir in the scope of this research. With this aim, the implementation process of the reseach was told in the method part.

Method

This research is a scale development study and carried out with quantitative research methods. Obtained data were processed with SPSS 23 and Lirsell 8.80.

Findings

1. Findings About Validity Analysis of Kirsehir City Perception Scale

Initially KMO and Barlett tests analysis were done for determining whether exploratory factor analysis could be done on the data gathered from 572 people by using the draft scale. It was determined that KMO test value was 0,950 and Barlett test chi square was 12143,028 (df=946, p=.000). Being KMO value above 0,90 was interpreted as the data set is at a perfect level for doing exploratory factor analysis (Kalaycı, 2006: 322). "Correlation matrix is unit matrix" according to the result of Barlett test. Null hypothesis was rejected at .05 significance level (Kalaycı, 2006: 322).

Rotating operation was done using varimax technique regarding the things should be done while selecting item for the scale. A three factored structure was obtained whose eigenvalue is above 1 and explain %46,58 of the total variance with the factor analysis.

Values of the items' factor loads were realised between .793 and .416. Confirmatory factor analysis was carried out besides exploratory factor analysis and relations between items (model) was confirmed.

Findings About Kirsehir City Perception Scale Confirmatory Factor Analysis

It was determined that model convenience indicators took χ^2/df (2,42), SRMR (0,072), NNFI (0,80) and GFI (0,78), RMSEA (0,065), CFI (0,87) and AGFI (0,76) values and showed an acceptable model fit (Yılmaz & Çelik, 2009; Kline, 2005; Çokluk, Şekercioğlu & Büyüköztürk, 2010).

2. Finding About Criterion Validity

Findings About Kirsehir City Perception Item Analysis

T-test results shows that all of the items in the scale are significant ($p < ,001$), in other words all of the items know Kirsehir city perception level at an acceptable level. It was also determined that factor loads were between ,793-,416. According to Stevens (1992), factor loads should not be under ,400 value. So it was observed that factor loads realised at the desired level.

Item total correlation index has a value between 0 and -1 and +1. Between 0,70-1 value of correlation index shows a high level correlation, a value between 0,70-0,30 shows an intermediate

correlation, 0,30-0,01 shows a low correlation (Büyüköztürk, 2008: 32; Kalaycı, 2009: 116). In this context, a low and intermediate level correlation was observed between the total and each item.

3. Findings About The Kirsehir City Perception Scale (KCPS)'s Reliability

Reliability test was done to determine reliability level of the Kirsehir city perception scale and it was determined that Cronbach Alpha value of the scale was ,920. Separate reliability values of the factors were determined as ,718 at Attitude About The City dimension; ,915 at Socio-cultural dimension; ,809 at Economy dimension. Reliability value only for males realised as ,931 and only for females realised as ,915.

Discussion and Conclusions

The aim of this study is developing a scale that enhances to obtain university students' perceptions about Kirsehir.

Results reached in the study can be summarized as following:

1. It was found that items' factor loads were between ,793-,416, three dimension structure explained %46,5 of the total variance after the exploratory factor analysis. On the other hand it was determined that model fit indicators took χ^2/df (2,42), SRMR (0,072), NNFI (0,80), GFI (0,78), RMSEA (0,065), CFI (0,87) and AGFI (0,76) values and showed an acceptable model fit (Yılmaz and Çelik, 2009; Kline, 2005; Çokluk et al., 2010).

With also examining item total point correlations and discrimination feature it was revealed that both items and factors and total of the Kirsehir City Perception Scale had validity feature (Balıcı, 2009; Tekin, 1996; Büyüköztürk, 2008).

2. At the result of KCPS reliability analysis it was revealed that Crobbach's Alpha values for attitude factor was ,718; for socio-cultural factor ,796; for economy factor ,809. These values show that KCPS can measure reliably, consistently, decisively and objectively for both its items, factors and total (Tekin, 1996; Balıcı, 2009; Büyüköztürk, 2008).

With the obtained data, it can be said that Kirsehir City Perception Scale is a reliable and valid scale which can be used for obtaining university students' perceptions about Kirsehir.